మేడిపండు

ఇద్దరిలోనూ సుందరే అందగత్తె. కాని సుశీలను చూస్తే, సుశీలతో మాట్లాడితే కలిగే ఆనందం నాకు సుందరి ఇవ్వలేదు. మళ్ళీ నన్ను సంతోషపెట్టడానికి సుందరే ఎక్కువ ప్రయత్నం చేస్తుంది. నేనంటే సుందరి కెక్కువ ఇష్టమనుకోను. అయితే నన్నాకర్షించటానికెందుకు ప్రయత్నిస్తుందంటే అది శుష్క విజయకాంక్ష. అందరూ సుందరి నారాధిస్తారు. ఆ పిల్ల ఎదురుగా ఉంటే కళ్ళతో ఆమెను గ్రోలుతారు. ఆవిడ ఏ చెత్త మాట్లాడినా చెవులు రిక్కించి వింటారు. ఆవిడ కేం కావలిసినా ఒకళ్ళతో ఒకళ్ళు పోటీవేసుకొని తెచ్చిస్తారు.... ఒకనాడు నలుగురూ వినేటట్టు తనదగ్గర మంచి దువ్వెన లేదని సుందరి అనుకుంది. మర్నాడావిడకు నాలుగు దంతపు దువ్వెనలు లభించినై!...

నేను సుందర్ని ఆరాధించలేను. సుశీల ఎదురుగా ఉంటే సుందరికేసి చూడలేను. సుశీలా సుందరీ ఒకేసారి మాట్లాడటం మొదలుపెడితే నాకు సుందరి చెప్పే ముక్కలు వినిపించవు. ఈ సంగతి సుందరికి తెలియకపోవటం అసంభవం. ఇది సుందరికి అవమానం... నన్ను జయించటం సుందరికి మతావేశంతో కూడుకున్న కర్తవ్యం అయిపోయింది.

నామీద విజయం సాధించటానికి సుందరి చేసే ప్రయత్నాలు చూస్తే చాలా జాలివేస్తుందిగాని, ఆ అమ్మాయి ఆ ప్రయత్నాలు మానితేగాని నేనామెకు ఏమాత్రమైనా సుముఖుణ్ణి కావటానికి వీల్లేదు.

నాకు తన మీద సదభిప్రాయం కలగాలని సుందరి సుశీలతో పోటీచేస్తుంది. అదృష్టవశాత్తూ సుశీల నన్ను ఉబ్బెయ్యాలని చూడదు. చాలాసార్లు నన్ను నిర్మొహమాటంగా విమర్శిస్తుంది. అటువంటప్పుడు సుందరి నన్ను వెనకేసుకొస్తుంది. సుశీలచేత విమర్శించుకోవటమే నాకెక్కువ ఇష్టమేమోనని సుందరి గ్రహించలేదు.... స్వార్థంలోనే అరవై గడియలూ గడిపే ఇతర మనుషులల్లేనే సుందరికూడా ఆత్మవిమర్శ చేసుకోవడానికి బొత్తిగా అసమర్థురాలు.

తనకెవరిమీద ఎంతెంత ఇష్టమో సుందరి రోజూ చెబుతుంది. లిస్టు వారీగా ఈ హెచ్చు తగ్గుల పట్టిక వేసినట్టయితే ఆవిడ అతిశయాన్ని అధికంగా తృప్తిపరచేవాళ్ళు

ముందువచ్చి, గ్రేడుగా మిగిలినవాళ్ళు వస్తారు. ఏమాటకామాటే చెప్పాలి; డబ్బున్నవాళ్ళకి సుందరి లిస్టులో హెచ్చుస్థానం ఇవ్వదు.

తన భక్తులెవరైనా రాగానే సుందరి నాతో మాట్లాడటం మానేసి వాళ్ళసేవలు స్వీకరించటానికి పరుగెత్తిపోతుంది. వాళ్ళు వెళ్ళిపోగానే మళ్ళీ నా కెదురుగా వచ్చి కూచుంటుంది. ఇదంతా నేను చూసి గ్రహిస్తున్నానని, గ్రహించ గలననీకూడా తెలుసుకోక అందరికన్నా తనకు నామీదే ఎక్కువ అభిమానం ఉన్నట్టు నటిస్తుంది. ("నా కబద్ధాలాడేవాళ్ళంటే మంట. నువు కచ్చితంగా నిజం చెప్పేస్తావు అట్లా నిజం చెప్పేవాళ్ళంటే నాకు తగని ఇష్టం.")

లోలోపల సుందరి నను చూసి ద్వేషిస్తుందనుకొంటాను. స్వార్థంలో మునిగితేలే వాళ్ళకి మనస్తత్వం తెలుసుకోగల వాళ్ళంటే భయమూ కోపమూ ఉండటంలో వింతలేదు. కాని నామీద వున్న ఈ కోపం సుందరి పైకి కనిపించనివ్వదు. అయినా నామీద ఉండే నిర్లక్ష్యం సుందరి అప్రయత్నంగా ఎప్పుడూ బయట వేసుకుంటుంది. నాకు కలిగే కష్టాల గురించి చెబితే పరధ్యానంగా వుండి విచారం అభినయించటం కూడా మరిచిపోతుంది. ఇతరులు మాట్లాడేది తనకు సంబంధించిన ప్రశంస కాకపోతే, పాపం, సుందరి శ్రద్ధగా ఆలకించలేదు.

సుందరి ప్రణయాలను గురించి కూడా నేను చూస్తూ వుంటాను. సుందరి హృదయంలో ప్రేమించే శక్తి లేదనుకోవటం పొరపాటు. ఆ శక్తి యావత్తూ తననుతాను ప్రేమించుకోటానికి వినియోగిస్తూనే ఉంటుంది. తనమీద తనకు జాలి కలిగినపుడు పుట్టెడు దిగులుతో ఎవరితోను పలక్కుండా కూచుంటుంది. తనమీద తనకు ప్రణయకోపం కలిగినప్పుడు ఆత్మహింస ప్రారంభించి, మంచిచీరె కట్టక, మొహానికి ఫేసుపౌడరు వెయ్యక, "నాబొంద! నా శార్థం!" అని తిట్టుకుంటూ కూచుంటుంది. తన మీద తన కాపేక్ష కలిగినప్పుడు పట్టరాని ఉల్లాసంలో ఉండి బెంగాలు కరువుగురించి చెప్పినా ఆకాశంనుంచి దిగివచ్చి ఒక నిట్టూర్పు విడవదు.

తన్నుతాను అంతగా ప్రేమించుకునే మనిషి ఒకర్ని సరిగా ప్రేమించలేదు. అందుచేత సందరి అందర్నీ అంతో ఇంతో ప్రేమిస్తుంది. సూర్యారావయేది, సుబ్బారావయేది, సుందరమయేది, శోభనాద్రి అయేది – అందరికీ ఎదురుగా కూచుని నిట్టూరుస్తుంది. రకరకాల వయస్సులవాళ్ళూ, వృత్తులవాళ్ళూ రోజూవచ్చి సుందరి కెదురుగా కూచుని నిట్టూర్చిపోతారు. అంతూ పొంతూలేని ఈ "కోర్టింగు" ఆఖరుకెక్కడ అంతమవుతుందో ఊహించడం నాకు సాధ్యమయేదికాదు.

సుందరి ప్రేమనుగురించి జాస్తి మాట్లాడేది. సౌందర్యం గురించి కూడా మాట్లాడేది.

వాటిలో విశ్వాసంగల మంచి ఆడపిల్లలకోసం "రెడీమెడ్"గా సౌందర్యమూ ప్రేమా ఎక్కణ్నించో వచ్చి పడతయ్యని సుందరి విశ్వాసం. వాటిని జీవితంలో సృష్టించుకోవాలనీ, అది ఎంతో శ్రమతో కూడినపని అనీ, సుందరి ఎరగదు.

అనేకసార్లు సుందరిని అడిగాను : "ఒక తట్టెడు ప్రేమ వచ్చి నీ వళ్ళో పడితే అది ఖర్చుచేసి ఆనందంలో ఈదులాడుదామని చూస్తున్నావు. ప్రేమను నిత్యమూ సృష్టించుకోవటానికేవిధంగా నువు కష్టించబోతున్నావు? ఆ వుత్తమ విలువల కోసం ఏ చిన్న విలువలు త్యాగం చేయబోతున్నావు?" అని.

"నవ్వు వొట్టి ప్రొలిటేరియను మాదిరిగా మాట్లాడతావు. ప్రేమకు తట్టెడూ, బుట్టెడూ అనే లెక్క ఉందా ఏమిటి? అది అనంతం. ఎంత తీసినా తరగదు" అని సుందరి సమాధానం చెప్పేది.

ప్రేమ విషయంలో నేను ప్రొలిటేరియనునే. దానికోసం శ్రమించాలని నా విశ్వాసం.

"అంత అనంతమైన ప్రేమగల మనిషి ఎవడు? వాడు నీ దగ్గరకెందుకొస్తాడు? దాన్ని నీకెందుకిస్తాడు?" అనడిగాను.

"ప్రేమ ఇచ్చేవాడు కారణం తెలుసుకొని యిస్తాడా? అవ్యాజప్రేమ అంటూ వుండదా?" అని అడిగింది సుందరి.

దురదృష్టవశాత్తూ సుశీలకి ప్రేమలో అసలే విశ్వాసం లేదు. ఎప్పుడన్నా ప్రేమ గురించి మాట్లాడితే, "సెంటిమెంటల్ స్టఫ్!" అనేది.

"మరి నువ్వు నన్నెందుకు ప్రేమిస్తున్నావు?" అని ఎగతాళి చేసేవాణ్ని.

"నాన్సెన్స్! నేనెవరినీ ప్రేమించటంలేదు. నిన్నూ ప్రేమించటం లేదు. నిన్ను చూస్తే ఇష్టంగా ఉంది. చాలామందిని చూస్తేనూ యిష్టంగా ఉంది" అనేది సుశీల.

"అది అబద్ధం. నువు నన్నే ప్రేమిస్తున్నావు. నన్ను పెళ్ళిచేసుకోకపోతే నువు 'మిజరబుల్' అయిపోతావు. నీ మనసులో ఉన్న అందమంతా అడవినకాసిన వెన్నెల అయిపోతుంది" అన్నాను.

మీ మొగవాళ్ళెంత అహంకారులు!... నేనెవరిని పెళ్ళి చేసుకుని అయినా సుమారుగా సుఖపడగలను. నా సుఖం సృష్టించుకునే శక్తి నా మనస్సులో ఉంది" అన్నది సుశీల.

"మీ చెల్లెలు తన సుఖమంతా బయటనే ఉందనీ, ఏదో విధంగా తన కందుతుందనీ అనుకుంటున్నది. నువ్వేమో అంతా నీ మనసులో ఉందనుకుంటున్నావు. ఏది నిజం?" అన్నాను.

"నేనేం చెప్పగలను? నేననుకునేది నాకు నిజం" అన్నది సుశీల.

సుశీలా సుందరీ నాకు దూరంగా బంధువులు. దగ్గిరగా స్నేహితులు. వాళ్ళింట్లో రోజు కెన్నిగంటలు గడపటానికైనా నా కధికారం ఉంది. నాకు పెళ్ళికాలేదు, వాళ్ళకీ పెళ్ళిళ్లు కాలేదు. నేనా ఇద్దర్లో ఎవరిని పెళ్ళాడుతానన్నా ఇంట్లో వున్న పై వాళ్ళెవరూ పేచీ పెట్టరు. ఈ ఇద్దర్నీ కాక మరో పరాయి పిల్లను చేసుకుంటే గుండెపగిలి బాధపడే వారెవరూ లేనిమాట నిజమే మరి. ఇదీ ఉన్న పరిస్థితి.

ఈ స్థితిలో లక్ష్మీకాంతం వచ్చి మామధ్య పడ్డాడు. లక్ష్మీకాంతం ఎవరి మొదటి దృష్టినైనా బలంగా ఆకర్షించగలవాడు. అతను చూడటానికి సినిమాస్టారు మోస్తరుగా ఉంటాడు. సినిమాల్లో పాటలన్నీ జయప్రదంగా పాడతాడు. ఆధునిక కవిత్వం గంటలకొద్దీ అప్పగించగలడు. సరదాగా మాట్లాడతాడు. సినిమాతారలందర్నీ ఇంటర్వ్యూ చేసినట్టు కనిపిస్తాడు. ఆధునిక రచయితలందరితోను అంతో ఇంతో పరిచయం ఉన్నట్టు కనిపిస్తాడు. టెన్నిస్, పింగ్‌పాంగ్ మొదలైన ఆటలాడుతాడు. చాలా డబ్బున్నది. మామూలుగా ఈ అక్క చెల్లెళ్ళచుట్టూ పరిభ్రమించే శలభాలకీ ఈ గొల్లభామకీ తేడా ఏమంటే ఇతడు ఒక్క సుందరితోనే ఆకర్షించబడక సుశీలచేత కూడ ఆకర్షించబడినట్లు కనిపించాడు. పైపెచ్చు ఎవ్వరితో మాట్లాడుతున్నప్పుడు వారి మనస్తత్వానికి అనుగుణంగా మారిపోయేవాడు. ఈ మార్పు గమనిస్తున్న నాకు చాలా వింతగా వుండేది. అతను ఇద్దర్నీ ఆకర్షించటానికి ప్రయత్నిస్తున్నట్లు నా కర్థమయింది.

సుందరికి పట్టపగ్గాల్లేవు. అనుక్షణమూ లక్ష్మీకాంతంగారి కేం కావాలో ఆలోచిస్తున్నట్టు కనపడేది. సుశీలకూడా అతను లేని సమయాల్లో అతన్ని అంచనా కట్టటానికి ప్రయత్నించసాగింది.

నా అంచనా నేను చెప్పాను.

ఇతను ఒకరకం సెకండు హేండు మనిషి. సొంతాన ఒకపాట పాడలేదు. ఒక గీతం రాయలేదు. అతని సంభాషణ కూడ పూర్తిగా ఎరువు సంభాషణ మాదిరిగానే కనబడేది.

"నువతన్ని చూసి అసూయపడుతున్నావు!" అన్నది సుశీల.

"దేనికి అసూయ?" అని అడిగాను.

దేనికో సుశీల చెప్పలేదు, చెబితే నేను నొచ్చుకుంటాననుకున్నదో, లేక ఫలానిదానికని ఆమెకు తెలీదో నేను చెప్పలేను.

"లేకపోతే అతన్ని సెకండుహేండు మనిషని ఎందుకన్నావ్?" అన్నది.

"నిజమనుకుని అన్నాను" అని సమాధానం చెప్పాను.

"నువ్వనాలి!" అన్నది సుశీల.

ఈ సంభాషణ జరగ్గానే నేను సుందర్ని ఒంటరిగా పట్టుకుని "సుందా, నీతో కాస్సేపు మాట్లాడాలి. బుద్ధికలిగి వింటావా?" అన్నాను.

"వింటాను. చెప్పు" అన్నది సుందరి.

"మీ సుశీల ఎవర్ని చూసిగాని భ్రమసినట్టు నువు ఎరుగుదువా?" అన్నాను.

"చెప్పు!" అన్నది సుందరి.

"లక్ష్మీకాంతం మీద సుశీలకు చాలా మనస్సు కలిగినట్టుంది. వాళ్ళిద్దరికీ పెళ్ళయితే చాలా బాగుంటుంది కాదూ?" అన్నాను.

సుందరి కాస్సేపాలోచించి, "దానికి మగవాళ్ళంటేనే మంట. అది లక్ష్మీకాంతంగార్ని పెళ్ళాడుతుందనుకోను" అన్నది.

"పెళ్ళాడకపోతే సరే. పెళ్ళాడే పక్షంలో మనం వాళ్ళకడ్డంరావటం మంచిదికాదు. ఏమంటావ్?"

"సుశీలని నువ్వెందుకు పెళ్ళాడవు?" అన్నది సుందరి విషయం మార్చి.

"ఇప్పుడా విషయం దేనికొచ్చిందీ? నాకిష్టముంటే నేను పెళ్ళాడనా?" అన్నాను.

"మీ యిద్దరికీ ఒకరంటే ఒకరికి చాలా యిష్టమనుకున్నాను? మరీ నీకు – నేను నీకన్నా తనను ఎక్కువగా చూశాను. కనక సుశీల ఎక్కువగా చూసింది. నాకన్న నిన్ను బాగా చూసినవాళ్ళను నువ్వు అభిమానంతో చూశావు. ఇంతకన్న ఏముందీ?"

"నువు చాలా పొరపాటుపడ్డావు. నేను నిన్నెప్పుడూ తక్కువగా చూడలేదు. వాళ్ళంతా అనేమాటలు నేనెప్పుడూ నమ్మలేదు. నీ మాటలే నమ్మాను... నాకెంత యిష్టం లేకపోయినా నువు చెప్పే మాటలను గురించి ఎప్పుడూ ఆలోచిస్తాను."

"లక్ష్మీకాంతం గురించి ఏమిటి నీ అభిప్రాయం?"

"మంచివాడే గాని... సొంత డబ్బా జాస్తి. ఇంకోరు మాట్లాడేది వినిపించుకోడు."

నేను నవ్వాను. "నీ జబ్బే!"

"నాకా జబ్బున్నదని నువు చెప్పింతరవాత నేను వినిపించుకుంటున్నాను!" అన్నది పోట్లాటకొస్తూ.

"చాలా మంచిదానివి కాని, వాళ్ళిద్దరిమధ్య రాకు. సుశీలతో పోటీ చెయ్యకు. అతన్ని తప్పించుకు తిరుగు" అని సలహా చెప్పాను.

"నువ్వూ సుశీలా పెళ్ళి చేసుకుంటారనుకున్నాను. ఏమిటి నువు వాళ్ళిద్దరికీ పెళ్ళి చేసేస్తున్నావు?" అన్నది సుందరి.

నేను చెప్పినమాట వేదవాక్యంగా స్వీకరించి సుందరి లక్ష్మీకాంతాన్ని తప్పించుకు

తిరగసాగింది. అంతేకాక నామీద ఎన్నడూలేని శ్రద్ధచూపసాగింది. ఆ విషయం నే నాట్టే సీరియస్‌గా తీసుకోలేదు.

ఈ సమయంలో సుశీల నాతో ఒక ఆశ్చర్యకరమైన మాట అన్నది.

"సుందరికి నీవంటి మొగుడు దొరికితే దాని చిలిపితనం కొంత బాగుపడొచ్చను కుంటాను. మీరిద్దరూ ఎందుకు పెళ్ళి చేసుకోరాదు?"

"నాకు సీరియస్‌గా ఉండే మనుషులిష్టం. అయినా నువ్వన్నట్టు ఏ మనిషితోనైనా కొంతవరకు సుఖంగా కాలం గడపొచ్చునని నేనూ నిశ్చయించుకున్నాను..... ఇంతకూ నీ పెళ్ళి ఒకటి జరగనీ, సుందరి పెళ్ళి కేం తొందర?" అన్నాను.

లక్ష్మీకాంతం తప్పకుండా తనని పెళ్ళాడతాడనే ధైర్యంతో ఉందనుకుంటాను సుశీల. ఇది నిజమయితే లక్ష్మీకాంతం సుశీలను పూర్తిగా "షాక్" చేశాడు. అతను అకస్మాత్తుగా వాళ్ళ నాన్నగారితో, "మీ సుందరిని పెళ్ళాడాలని ఉంది. మీరు అంగీకరిస్తారా?" అని అడిగాడు.

"సుందరినడిగి చెప్పాలి" అన్నాడు వాళ్ళనాన్న. సుందరి తనకు ప్రస్తుతం పెళ్ళి ఆలోచన లేదన్నది.

లక్ష్మీకాంతం మళ్ళీ కనిపించలేదు. అతను ఏ.ఆర్.పి.లో చేరినట్టు తెలిసింది.

తనకు పెద్ద ఆశాభంగం అయిన సంగతి ప్రపంచానికి తెలియకుండా ఉండాలని చాలా ప్రయత్నించింది సుశీల.

"లక్ష్మీకాంతం చాలా మంచివాడు. అతన్ని సుందరి పెళ్ళాడి ఉండవలిసింది. వొద్దనటం చాలా పొరపాటు" అన్నది సుశీల నిర్లిప్తత నటిస్తూ.

"అంత మంచివాణ్ణి పెళ్ళాడి ఉండవలసిన సుందర్ని నన్నెందుకు పెళ్ళాడమన్నావు సుశీలా?" అని అడిగాను.

సుశీల ఇప్పుడు నాతో సరిగా మాట్లాడదు.

మొదటి ముద్రణ : ఆంధ్రజ్యోతి, డిసెంబర్ 1945